

Pohjois-Kymen Kasvu ry pähkinänkuoressa

Pohjois-Kymen Kasvu ry on toimintaryhmä eli maaseudun kehittämissyhdystys

Pohjois-Kymen Kasvu ry on Pohjois-Kymenlaaksossa toimiva toimintaryhmä eli maaseudun kehittämissyhdystys. Vuonna 1999 perustetun yhdistyksen toiminta-alueeseen kuuluvat Elimäki, Iitti, Jaala, Valkeala sekä Kouvolan ja Kuusankosken maaseutualueet. Käytännön toiminta alkoi kesäkuussa 2001, kun yhdistyksen ohjelma, Kohti omaleimaista Pohjois-Kymenlaaksoa, sai rahoituksen Kymenlaakson alueellisesta maaseutuohjelmasta.

Toimintaryhmän rahoituskehys on kuluvalle ohjelmakaudella 4 218 878 euroa (julkinen tuki yhteensä, ei sisällä yksityisrahoitusta). Rahoitusrakenne on seuraava: Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahasto (EMOTR) 30 % julkisesta tuesta, Suomen valtio 50 % ja toiminta-alueen kunnat 20 %.

Käytännössä tämä tarkoittaa, että kun kunta laittaa 2 euroa toimintaryhmätyöhön, tulee valtiolta 5 euroa ja EU:lta 3 euroa. Kuntarahoitus on laskettu maaseutukunnissa kunnan asukasluvun mukaan sekä Kouvolaissa ja Kuusankoskella maaseutualueiden asukasluvun mukaan.

Lisäksi jokaisessa hankkeessa on mukana hankehakijan omaa rahaa sekä esim. talkootöitä. Koko ohjelmakauden aikana yksityisrahoitusta kertyy yhteensä 31 % koko toimintaryhmän rahoituskehyksestä (sis. yhteensä julkinen tuki ja yksityisrahoitus).

Toimintaryhmätyön rahoitus perustuu toimintatapaan, jossa kunnat maksavat könttäperiaatteella kuntarahan toimintaryhmälle. Toimintaryhmän tehtävänä on esim. aktivoinnin avulla varmistaa, että kukin kunta saa hankkeita alueelleen.

Pohjois-Kymen Kasvu ry:n toiminnan tarkoitus

1. Kannustaa maaseudun asukkaita yhteistyöhön alueensa kehittämiseksi
2. Säilyttää kymenlaaksolainen maaseutu elinvoimaisena
3. Lisätä maaseudun kehittämiseen liittyvää osaamista ja kokemusten vaihtoa eri maaseutualueiden välillä, kansainvälinen yhteistyö mukaan lukien

Tavoitteen toteuttamiseksi Pohjois-Kymen Kasvu on laatinut EU:n rakennerahastokaudelle 2000-2006 oman kehittämissuunnitelman Kohti omaleimaista Pohjois-Kymenlaaksoa. Ohjelman valmisteluun on osallistunut vuosina 1999-2000 toiminta-alueen asukkaita jokaisesta kunnasta. Ohjelmajärjestelmän aikana järjestettiin noin 42 info- ja ohjelmatilaisuutta. Niihin osallistui noin 620 alueen asukasta.

Toimintaryhmän tehtävät

- hanketoiminta: asukaslähtöisten hankkeiden rahoittaja
- muiden rahoituslähteiden käyttö oman rahoituskehiksen lisäksi
- seudullinen kehittäjäorganisaatio
- välittäjäorganisaationa toimiminen (ml. maaseutusopimus: = tekemättömän työn, palkan maksajan ja tekijän yhteen saattaminen)

Oma kehittämissuunnitelma työvälineenä

Kohti omaleimaista Pohjois-Kymenlaaksoa -ohjelman teemana on luonnon ja kulttuuristen voimavarojen hyödyntäminen. Ohjelmassa on esitetty seuraava visio:

”Maaseudun asukkaat ja yritykset toimivat kestävästi ja omaehtoisesti yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa kylien, asuin ympäristöjensä ja elinkeinotoimintojensa kehittämiseksi. Maaseutualueilla luodaan uudenlaista verkostoitunutta elinkeino- ja yritystoimintaa ja alueen vetovoimaisuus monipuolisten palvelujen tarjoajana ja pysyvänä asuinpaikkana lisääntyy. Monimuotoinen elämäntapa lisää elämisenlaatua ja seudun houkuttavuutta.”

”Vuonna 2006 Pohjois-Kymen Kasvu ry:n alueen asukkaat ovat luonnon ja kulttuuristen voimavarojen monimuotoisuutta hyödyntämällä ja itse tekemällä omaan identiteettiin uskoen luoneet myönteisen tulevaisuuteen uskovan hengen ja persoonallisen ilmeen alueelle.”

Ohjelman tavoitteet

1. Maaseudun asukkaat hyödyntävät elinkeinollisesti alueen monipuolisen luonnon ja kulttuurin tarjoamia mahdollisuuksia kestävästi ja vakiintuneesti. 2. Lisätään yrittäjyyttä, ohjelman toimesta syntyy 40 uutta yritystä. 3. Pilottiluonteisen ja verkostoituneen yritystoiminnan avulla alueelle luodaan ohjelmakaudella 140 uutta vakituista työpaikkaa. 4. Perustetaan 14 uutta kestäväään maaseudun luonto- ja kulttuurimatkailuun keskittyvää yritystä. 5. Luodaan uusia vetovoimaisia matkailukohteita. 6. Lisätään ohjelman teemaan liittyviä maaseutuelinkeinoja ja tuetaan niiden markkinointia ja tuotekehitystä kuten luontoyrittäjyyttä, käsityöammatteja, kulttuurielinkeinoja. 7. Lisätään maaseudun naisten ja nuorten elinkeino- ja harrastustoimintaa. 8. Lisätään maaseudun ja taajamien ihmisten vuorovaikutusta mm. toteuttamalla yhteistyössä maaseutualueen kehittämishankkeita ja -toimenpiteitä. 9. Kerätään, tallennetaan ja vahvistetaan alueen alkuperäistä kulttuuriperintöä ja näin selkeytetään ja kohennetaan Pohjois-Kymenlaakson ja alueen asukkaiden alueidentiteettiä. 10. Lisätään alueen kuntien, muiden toimijoiden ja alueen asukkaiden yhteistyötä mm. koko aluetta koskevien hankkeiden avulla ja aktiivisella tiedottamisella toimintaryhmän työstä. 11. Tehdään yhteistyötä alueen kesäasukkaiden kanssa hyödyntäen heitä niin asiakkaina kuin myös alueen kehittämiseidoiden tuottajina sekä lisätään heille tarkoitettuja palveluja. 12. Elämisenlaatu maaseudulla saadaan korkealuokkaiseksi ja kilpailukykyiseksi taajamiin nähden ja näin maaseudun nykyinen asukasmäärä säilyy

Pohjois-Kymen Kasvun hallitus on todennut, että ohjelman tavoitteet ovat edelleen samat kuin mitkä ne olivat haettaessa rahoitusta LEADER-yhteisöaloiteohjelmasta. Koska rahoitus saatiin Alueellisesta maaseutuohjelmasta, ei toimintaryhmä ole pystynyt rahoittamaan muita yrityshankkeita kuin maatilasidonnaisia (LEADER+-ohjelmasta voidaan rahoittaa myös ilman maatilakytentää olevia mikroyrityksiä). Hallitus on todennut, että työpaikkatavoitetta voidaan ohjelmakauden aikana alentaa itsearvioinnin tulosten valmistuttua. Hallitus kuitenkin päätti, että ohjelman tavoitteet annetaan olla alkuperäisessä muodossa, koska uuden ohjelman valmistelu alkaa EU:n rakennerahastokaudelle 2007-2013 jo vuoden 2005 alusta. Maa- ja metsätalousministeriön arvioinnissa 2001 Pohjois-Kymen Kasvun työpaikkatavoitetta pidettiin epärealistisena.

Uusia työpaikkoja on syntynyt esim. matkailun toimialalle. Ismo ja Virpi Kivisen Lomakivi-toiminimi on luonut kaksi uutta työpaikkaa. Yrityshankkeiden lisäksi työpaikkoja on saatu aikaiseksi toimialojen kehittämishankkeissa ja osaaikaisia työpaikkoja yhteisöllisissä kehittämishankkeissa.

Rahoitettavat hankkeet toteuttavat toimintaryhmän kehittämisohjelmaa

Pohjois-Kymen Kasvu tukee erilaisia maaseudun kylien kehittämishankkeita, elinkeinollisia kehittämishankkeita sekä maaseutuyrityshankkeita, jotka:

- ovat asukaslähtöisiä: hankkeen ideovat ja toteuttavat Elimäen, Iitin, Jaalan, Valkealan sekä Kuusankosken ja Kouvolan maaseutualueen asukkaat (myös kesäasukkaat), rekisteröityneet yhdistykset tai maatilasidonnaiset yritykset
- ovat Pohjois-Kymen Kasvun kehittämisohjelman mukaisia
- sisältävät jotakin uutta toimintaa

Tukea on myönnetty esimerkiksi

- kylien kunnostamiseen ja kehittämiseen
- maaseutuperinnön suojelemiseen ja säilyttämiseen
- maaseudun elinkeinojen ja maaseudun väestön peruspalveluihin
- matkailu- ja käsityöelinkeinojen kannustamiseen
- toimintojen monipuolistamiseen maataloudessa ja sitä lähellä olevilla aloilla
- metsätalouteen (energiapuun hankintaan ja puuenergian käyttöön liittyvään yritystoimintaan, puun mekaaniseen jatkojalostukseen)

Pohjois-Kymen Kasvu tarjoaa

Neuvontaa ja koulutusta mm.

- idean kehittelyssä ja jalostamisessa hankkeeksi
- oikean rahoituslähteen löytämisessä
- rahoitushakemuksen ja liitteiden laatimisessa
- hankkeen toteutuksessa ohjauksella ja koulutuksella
- maksatuspapereiden ja raporttien tarkistamisessa
- yhteyksissä kuntiin ja alueviranomaisiin

Pohjois-Kymen Kasvun toimiston väki ei laadi papereita hakijoiden puolesta, mutta pitää huolta, että hanke on riittävän hyvin valmisteltu ja että kaikki paperit ovat kasassa.

Pohjois-Kymen Kasvu -yhdistyksen hallitus tekee tarveharkintaan perustuvat päätökset Alueellisen maaseudun kehittämisohjelman (ALMA) asukaslähtöisistä hankkeista, jotka ovat suuruudeltaan julkisen rahoituksen osalta maksimissaan 84 093 euroa. Kaakkois-Suomen TE-keskuksen maaseutuosasto tekee varsinaiset rahoitus- ja maksatuspäätökset (laillisuusharkinta) toimintaryhmän lausuntojen pohjalta. Vain erittäin perustelluista syistä (säädösten- tai ohjelmanvastaisuus) TE-keskus voi tehdä kielteisen päätöksen hankkeesta, jota toimintaryhmän hallitus on puoltanut.

Organisaatio

Toimintaryhmien hallitusten tulee perustua kolmikantaan. 1/3 hallituksen jäsenistä tulee edustaa kuntatahoa, 1/3 yhdistyksiä ja 1/3 ilman yhdistys- tai kuntasidoksia olevia asukkaita. Maa- ja metsätalousministeriö valvoo kolmikannan toteutumista vuosittain. Pohjois-Kymen Kasvun sääntöjen mukaan hallitusta valittaessa tulee pyrkiä tasapuolisuuteen (vaikka mitään kuntakiintiöitä ei säännöissä mainita).

Jäsenet ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä valitaan 3-vuotiskaudeksi. Vuosittain erovuorossa on 1/3 hallituksen yhdeksästä varsinaisesta ja yhdeksästä varajäsenestä. Yhdistyksen ylin päättävä elin on yleinen kokous. Pohjois-Kymen Kasvun sääntöjen mukaan järjestetään vuosittain kaksi yleistä kokousta: kevätkokous ja syyskokous. Kevätkokouksessa käsitellään mm. edellisen vuoden tilinpäätös ja toimintakertomus sekä syyskokouksessa mm. seuraavan vuoden toimintasuunnitelma ja talousarvio sekä hallituksen erovuorossa olevien jäsenten ja varajäsenten paikkojen täyttäminen.

Pohjois-Kymen Kasvun jäsenmäärä 31.12.2004: jäseniä yhteensä 288, joista henkilöjäseniä 198, yhteisöjäseniä 84 ja kuntajäseniä 6.

Pohjois-Kymen Kasvun hallitus vuonna 2005

Margetta Ala-Krekola Pl 10, 45370 Valkeala, 0400 352 725: asukastaho
(**henkilökohtainen varajäsen Eeva Ilonoja** Iitintie 75, 47650 Kimola, 040 576 1760)
Riitta Alestalo pj. Sitikkalantie 738, 47490 Mankala, 0400 344 145: kuntataho
(**Olli Pasila** Tuomalantie 24, 47440 Valkama, 040 589 2341)
Markku Kansikas Juolukkatie 6, 45360 Valkeala, 05 325 0536: kuntataho
(**Esko Liljander** Ranta-Utintie 101, 45410 Utti, 0400 556 618)
Voitto Kynäräinen Kukkomäki 23, 45610 Korja, 05 382 1404: asukastaho
(**Jouni Kettunen** Saukonkatu 10 M, 45700 Kuusankoski, 040 512 6430)
Veikko Matikainen Sammallamentie 70, 47650 Kimola, 050 379 9744: asukastaho
(**Juha Liski** Perheniementie 172, 47450 Perheniemi, 05 366 3061)
Tapani Mikkola Ahvenistontie 191, 47710 Jaala, 0400 258 003: kuntataho
(**Antti Rantala** Munkamäentie 12 A, 47150 Raussila, 0400 802 355 (eronnut 14.9.2005))
Juhani Sipari Jaalantie 287, 47830 Hasula, 05 387 113: yhdistystaho
(**Merja Rossi** Kiiskintie 2, 45200 Kouvola, 0400 986 954)
Pekka Terhemaa Elomaantie 19, 45610 Korja, 040 5187 130: yhdistystaho
(**Merja Pethman** Haikulantie 116, 19160 Huutotöyry, 0400 486 698)
Tiina Valolahti Iitintie 829, 47520 Iitti: asukastaho
(**Kati Mankki** Lakantie 62, 46430 Tirva, 040 704 9622)

Pohjois-Kymen Kasvun toimistossa aktivointihankkeessa työskentelevät toimistosihteeri Tuula Mikkola, maksatuskäsittelijä Satu Bäckman ja toiminnanjohtaja Anne Mettälä. Aktivointia keikkapalkalla hoitaa Leena Borg. Kylä työllistää -hankkeen hankevetäjä on Pauli Komppula ja Pohjois-Kymen Kasvu ry:n ohjelma vuosille 2007-2013 -esiselvityshankkeen hankesihteeri Hanna Kortelainen.

Pohjois-Kymen Kasvun sadannen hankepäätöksen 15.12.2004 (yllä) tekivät Juhani Sipari (vas.), Markku Kansikas, Tapani Mikkola, Pekka Terhemaa, Riitta Alestalo ja Veikko Matikainen. Hanke oli Kimolan Riistamiehet ry:n Riistaruokahanke.

Kalavelet kahlen puolen -hankkeessa mm. on järjestetty nuotanvetonäytöksiä sekä rakennettu kalastusmatkailijoiden käyttöön Sonnanjoelle mm. kota ja nuotiopaikka. Jaalalaista kalastusperinnettä taltioidaan kirjan muotoon.

Tilastotietoa Pohjois-Kymen Kasvun toiminnasta 1.6.2001-30.9.2005

(hankepäättökset 30.9.2005 asti, muu toiminta 30.6.2005 asti)

- hallituksen tekemiä hankepäättöksiä 114 kpl (sis. kielteisiä 2 kpl, hakijan perumia/rauenneita 8 kpl)
- voimaan jääneitä puoltavia hankepäättöksiä 104 kpl
- käsiteltyjä maksatushakemuksia, hankesuunnitelman täydennyksiä, muutoshakemuksia, väli- tai loppuraportteja 273 kpl
- yhteistyötahoja 27 kpl
- omia aktivointitilaisuuksia 63 kpl
- omiin aktivointitilaisuuksiin osallistuneita 1 325 hlöä
- esittelyä muiden järjestämässä tilaisuuksissa 98 kpl
- muiden järjestämässä tilaisuuksissa kontakteja 2 716 kpl
- osallistuttu kehittämisseminaareihin, ohjelmien kirjoittamisiin, annettuja lausuntoja yht. 53 kpl
- kirjoitettuja tiedotteita toiminnasta (kunnille, jäsenille, joukkoviestimille) yht. 71 kpl
- järjestetty tiedotustilaisuuksia 5 kpl
- järjestetty omia koulutustilaisuuksia hallitukselle ja toimihenkilöille 8 kpl
- kyläsuunnitelmahankkeessa järjestetty hankekoulutustilaisuuksia 5 kpl
- kyläsuunnitteluhankkeessa hankekoulutukseen osallistuneita 44 hlöä
- annettu on line -hankeneuvontaa keskimäärin 35-45 kontaktaa/vko
- annettu henkilökohtaista hankeneuvontaa 441 krt
- järjestetty maksatuskoulutuksia 11 kpl
- maksatuskoulutuksiin osallistuneita 186 hlöä
- annettu henkilökohtaista maksatusneuvontaa 237 krt
- P-K Kasvun toiminnasta ja rahoitetuista hankkeista julkaistu lehtiartikkeleja 933 kpl

Pohjois-Kymen Kasvun rahoituskehys 2000-2006

Pohjois-Kymen Kasvun ohjelmakauden 2000-2006 rahoituskehys on julkisen tuen osalta 4 218 878 euroa. Rahoitettuja hankkeita on 104 kpl. Toimintaryhmä sai sidottua koko rahoituskehyksensä. Viimeisin

hankepäättös tehtiin hallituksessa 28.9.2005. Kahdessa hakijan perumassa/rauenneessa hankkeessa on menetetty rahoituskehystä yhteensä 32 809 euroa. Lisäksi vähän menetetään kehystä sen takia, että jotkut hankkeet ovat alittaneet budjettinsa. Näitä ns. vapautuvia varoja ei ole saatu takaisin toimintaryhmälle.

Jokaisesta kunnasta on saatu hankkeita niin, että kukin kunta on saanut maksamansa kuntarahan monikertaisesti takaisin laskettiinpa kuntakohtainen hankerahoitus julkisesta tuesta tai hankkeiden kustannusarvioiden mukaan (kustannusarvioihin sisältyy julkisen tuen lisäksi hankkeiden yksityisrahoitus).

Kuntarahoituksen ja hankerahoituksen kunnittainen yhteenveto kts. liite 1.

Ohjelman toteutuminen

Rahoitetut hankkeet

Pohjois-Kymen Kasvun hallitus on tehnyt 30.9.2005 mennessä yhteensä 114 hankepäättöstä. Näistä kielteisiä on ollut 2 kpl. Hallituksen puoltavan päätöksen jälkeen hakijoiden perumia/rauenneita hankepäättöksiä on ollut 8 kpl. Voimaan jääneitä hallituksen puoltavia hankepäättöksiä on tehty koko ohjelmakaudella 30.9.2005 mennessä 104 kappaletta.

Näistä yrityshankkeita on 4 kpl (4,04 % hankepäättöksistä ja 2,88 % hankkeille myönnetystä julkisesta tuesta), elinkeinollisia kehittämishankkeita on 11 kpl (11,11 % ja 11,26 %), yhteisöllisiä kehittämishankkeita 84 kpl (79,80 % / 65,70 %) ja aktivointihankkeita 5 kpl (5,05 % / 20,16 %). Vuonna 2004 tehtiin Pohjois-Kymen Kasvun ensimmäinen puoltava päätös kv-esiselvityshankkeesta. Varsinaisen kv-hanke sai hallituksen puoltavan päätöksen toukokuussa 2005.

Rahoituspäätökset 104 kpl jakautuvat toimintalinjoittain ja toimenpiteittäin seuraavasti:

Hankkeiden luokittelu toimintalinjoittain ja toimenpiteittäin

toimenpiteittäin	kpl	kpl %	julkinen tuki €	julk. tuki € %
TL 3, o	60	57,69	2 600 884,00	62,15
TL 3, n	13	12,50	426 477,00	10,19
TL 2, a	2	1,92	96 010,00	2,29
TL 2, i	2	1,92	78 680,00	1,88
TL 2, s	26	25,00	934 314,00	22,33
TL 2, p	1	1	48 414,00	1,16
yht.	104	100	4 184 779,00	100

TL 3 o = kylien kunnostaminen ja kehittäminen sekä maaseutuperinnön suojeleminen ja säilyttäminen, TL 3 n = maaseudun elinkeinojen ja maaseudun väestön peruspalvelut, TL 2 a = maatalainvestoinnit (maatilatoiminnan monipuolistaminen), TL 2 i = metsätalous (energiapuun hankintaan ja puuenergian käyttöön liittyvä yritystoiminta, puun mekaaninen jatkojalostus), TL 2 s = matkailu- ja käsityöelinkeinojen kannustaminen, TL 2 p = toimintojen monipuolistamien maataloudessa ja sitä lähellä olevilla aloilla

Pohjois-Kymen Kasvun hanketoiminta painottui alkuvaiheessa rakentamiseen. Viidessäkymmenessä hankkeessa keskeisin sisältö on rakentaminen (48 % hankepäättöksistä ja 37,49 % julkisesta tuesta). Näistä ns. kylätalojen peruskorjauksia tai uusien rakentamisia oli 27 kpl (25,96 % hankepäättöksistä ja 17,81 % julkisesta tuesta). Näitä kiinteistöjä käytetään kylien kokoontumis- ja harrastetiloina sekä lisäksi niitä vuokrataan palveluja tuottaville yrittäjille lyhytaikaiseen käyttöön (ns. palvelut pyörillä –yrittäjille) ja kokous- ja matkailukäyttöön.

Matkailukäyttöön tulevaa infraa kohennetaan 10 hankkeessa: mm. peruskorjataan tai rakennetaan uusia

tiloja kalastusmatkailijoiden ja kylämatkailijoiden käyttöön. Lisäksi peruskorjataan tai rakennetaan uusia lähiliikuntapaikkoja, tanssilavoja sekä raviratoja ja niiden huoltorakennuksia.

Vuosina 2004 ja 2005 ovat painottuneet seudulliset hankkeet. Verkostoitumista ja uusia tapahtumia/harrasteita on luotu mm. kulttuurin ja kylämatkailun aloilla. Elinkeinollisia kehittämishankkeita on saatu aikaiseksi etenkin vuonna 2005 (esim. kylämatkailu, biodiesel).

Hankkeiden tarkempi sisällöllinen yhteenveto on liitteessä 2

Indikaattoritietojen yhteenveto 30.6.2005 mennessä

Metsästyskerho Paukun majalla on ajanmukaiset tilat mm. koiraharrastajille.

Pohjois-Kymen Kasvun uutta ohjelmaa alustettiin maaliskuussa 2005 pidetyssä hallituksen ja toimihenkilöiden seminaarissa.

Valkealan metsänhoitoyhdistyksen hallinnoimassa Kylien maisemallinen toimintasuunnitelma -hankkeessa laadiittiin yhteistyössä alueen asukkaiden kanssa 17 maisemanhoitosuunnitelmaa. Valmistuneet suunnitelmat jaettiin hankkeen päätöstilaisuudessa Valkealan kunnanvirastossa.

Pohjois-Kymen Kasvun rahoittamien hankkeiden toteutumista seurataan sekä virallisella indikaattorilomakkeella että Kasvun omalla indikaattorilomakkeella. Kahteen erilliseen seurantalomakkeeseen päädyttiin, koska virallinen indikaattorilomake mittaa määrällisesti vain uusia ja säilytettyjä työpaikkoja, hankkeen aikana työllistyviä yms. Omalla lomakkeella pyritään tuomaan esiin toimintaryhmätyön muitakin tuloksia. Virallisen hankerekisterin puutteena on myös se, että tiedot eivät ole ajan tasalla, vaan laahaavat monta kuukautta jäljessä.

Kaakkois-Suomen TE-keskuksen indikaattoritietojen yhdistelmän mukaan (virallinen hankerekisteri) on toteutumataso yhteensä seuraava 30.6.2005 mennessä (**sisältää tiedot vain 38 hankkeesta**):

uudet työpaikat 18 kpl,	uudet työpaikat 7,59 htv,
uudistetut työpaikat 11 kpl	uudistetut työpaikat 4,5 htv
peruskorjatut rakennukset 21 kpl / 4 267 m ²	uudet rakennukset 14 kpl / 976,5 m ²
kylien kehittämissuunnitelmia 20 kpl	kylien maisemanhoitosuunnitelmat 17 kpl

Laadullisia indikaattoreita ovat mm. asumisviihtyvyyden, sosiaalisen pääoman, hankeosaamisen ja ympäristönhoidon paraneminen. Tasa-arvovaikutuksia naisten koulutukseen ja työllisyyteen on ollut vähän muutamilla hankkeilla.

Päättynneiden sekä toiminnassa olevien hankkeiden osalta (**yht. 79 kpl** 30.6.2005 mennessä raportoineet, ei sisällä Kasvun aktivointihankkeita eikä 1.5.2005 jälkeen käynnistyneitä hankkeita) toteutumataso on seuraava mitattuna Pohjois-Kymen Kasvun omalla indikaattorilomakkeen keskeisimmillä mittareilla:

talkootöiden määrä hankkeissa 66 794 t	talkootöiden määrä hankkeissa 691 617 euroa
talkoolaisten määrä 2 482 hlöä	Uusia yrityksiä/yhdistyksiä 6 kpl,
hankkeen järjestämiin koulutuksiin osall. 639 hlöä,	hankkeiden opintoretkeihin osallistuneita 212 hlöä
hankkeiden tapahtumiin osallistuneita 13 575 hlöä	uusia palveluja, tuotteita 12 kpl
uusia tapahtumia 92 kpl	nuoriin kohdistuvia toimenpiteitä 75 kpl
asumisviihtyvyyttä lisääviä toimenp. 97 kpl	maisemaan/ympäristöön kohdistuvia tp. 79 kpl
ympäristö- tai vesihuoltotoimia 43 kpl	yhteistyön lisäämistöimenpiteet 105 kpl
hankkeiden yhteistyötahoja 643 kpl	hankkeiden rahalliset ostot 1 985 128 euroa

Mainittavaa on myös se, että yhden hankkeen osalta yhdistyksen jäsenmäärä nousi hankkeen ansiosta 40 henkilöllä (kirjattu P-KK:n omaan indikaattorilomakkeeseen).

Pohjois-Kymen Kasvun rahoittamissa hankkeissa on saatu luotua uusia työpaikkoja sekä säilytettyä olemassa olevia työpaikkoja. LEADER+-ohjelmaan haettaessa vuonna 2000 työpaikkatavoitteeksi asetettiin 140 uutta työpaikkaa. Tähän tavoitteeseen ei päästä jo yksinomaan sen takia, että Pohjois-Kymen Kasvu ei saanut rahoitusta LEADER-yhteisöaloiteohjelmasta. Uusien yritysten aikaan saaminen on huomattavasti vaikeampaa, koska Alueellisesta maaseutuohjelmasta rahoituksen saanut Kasvu ei voi rahoittaa muita kuin maatilakylätyöntekijäyrityshankkeita. Työpaikkatavoitetta ei kuitenkaan ohjelmakauden aikana ole alennettu, vaikka maa- ja metsätalousministeriön arvioinnissa Pohjois-Kymen Kasvun työpaikkatavoitetta pidettiin täysin ylimitoitettuna ja epärealistisena.

Pohjois-Kymen Kasvun ohjelmalla on elinkeinollisia vaikutuksia suorien yritystukien lisäksi elinkeinollisissa kehittämishankkeissa (11 kpl). Myös ne luovat esimerkiksi lisätoimeentuloa maataloille sekä synnyttävät uusia osa-aikaisia työpaikkoja. Elinkeinollisia kehittämishankkeita on rahoitettu lähinnä 2005, joten niiden tulokset eivät vielä näy indikaattoritietojen yhdistelmässä.

Elinkeinollisia vaikutuksia syntyy myös siten, että hankkeiden ostot keskittyvät omalle alueelle. 79:n raportoineen hankkeen rahalliset ostot ovat 30.6.2005 mennessä olleet yhteensä 1,985 miljoonaa euroa. Tämä rahamäärä on jäänyt kiertoön omalle alueelle ostetun työn ja tarvikkeiden kautta.

Pohjois-Kymen Kasvun uuden ohjelman starttitilaisuus järjestettiin Elimäen Vilppulan Nuorisoseuran seurantalossa 7. syyskuuta 2005.

Kukin teemaryhmä on kokoontunut kahdesti pohtimaan alansa nykytilaa ja tulevaisuutta (yllä). Kv-toiminta alkoi Kasvussa käytännössä 2005. Saksalaisten toimintaryhmien kanssa viritellään yhteistyötä kasvivärjäyksen, biodieselin ja kansallispuiston oheen.

Pohjois-Kymen Kasvun tulevaa toimintaa

ELMA-ohjelma 2006-2008

Etelä- ja Länsi-Suomen kehittämisohjelma (ELMA) turvaa toimintaryhmätyön jatkumisen nykyisen EU:n rakennerahastokauden ja uuden ohjelmakauden välisenä aikana Etelä- ja Länsi-Suomessa. Uusi ohjelmakausi alkaa 1.1.2007, mutta käytännössä alku voi viivästyä pahimmillaan 1-1,5 vuotta. (Nykyisten LEADER-toimintaryhmien rahoittamat hankkeet voivat toimia ja ryhmillä on rahoitus 28.2.2008 asti.)

Pohjois-Kymen Kasvu on neuvotellut ELMA-ohjelman mukaisesta toimintaryhmän kuntarahoituksesta toiminta-alueen kuntien virka- ja luottamushenkilöjohdon kanssa keväällä 2005. Samalla on neuvoteltu EU:n rakennerahastokauden 2007-2013 toimintaryhmän kuntarahoituksesta. Kunnille on tiedotettu ELMA-ohjelmasta ja tulevasta EU:n rakennerahastokaudesta usealla tiedotteella vuoden 2004 syksystä lähtien.

Pohjois-Kymen Kasvu ry:n toimintaryhmän ELMA-aktiivointihanke 2006-2008

Vuoden 2006 alkupuolella keskitytään ALMA-ohjelmalla rahoitettujen, käynnissä olevien hankkeiden loppuun saattamiseen. Tämä tehtävä (maksatus- ja raportointineuvonta sekä maksatushakemusten ja loppuraporttien laatimisessa avustaminen) hoidetaan ALMA-rahoituksella 30.5.2006 mennessä (TE-keskukseen maksatushakemukset). Jos aikataulut venyvät, joudutaan tätä työtä jatkamaan ELMA-rahoituksella. Kaakkois-Suomen TE-keskuksen on tehtävä kaikkien ALMA-hankkeiden viimeiset maksatuspäätökset 31.11.2006 mennessä. Viimeiset kuntarahan maksamiset rahoitetuille hankkeille jäävät näin ns. ELMA-rahoituskaudelle.

Muita tehtäviä ovat: 1) Pohjois-Kymen Kasvun aktiivointihankkeen 2005-2006 päättämiseen liittyvät tehtävät 31.9.2006 mennessä. 2) Koko ohjelmakauden 2000-2006 raportointiin liittyvät tehtävät (Pohjois-Kymen Kasvun ALMA-rahoituskauden ajalta 2001-30.6.2006). Saatava valmiiksi 30.12.2006 mennessä. 3) Pohjois-Kymen Kasvun uuden ohjelman laatimisen loppuun saattaminen EU:n uudelle ohjelmakaudelle 2007-2013. Ohjelman täydentäminen tehtävä 29.9.2006 mennessä MMM:ltä saadun palautteen pohjalta. 4) Kylätason aktiivointi ja rahoitusneuvonta: a) aktiivointi sekä käytännön opastus ja neuvonta välikauden (1.1.2006-30.6.2008) aikana toteutettavien hankkeiden rahoituksen saamiseksi, b) alueelliseen kehittämistyöhön ja kylien edunvalvontaan osallistuminen seutu-, maakunta- ja valtakunnan tasolla.

Aktiivointihankkeen 2006-2008 tarkempi hankesuunnitelma ja tarkennettu kustannusarvio laaditaan, kun MMM:ltä saadaan tieto hankkeen saamasta rahoituksesta. Jos saatu tuki jää haettua pienemmäksi, voitaneen joutua osan 4 toimenpiteitä jättämään tekemättä. Nykyisiä ALMA-ryhmiä on 19,5 kpl. Valtion vuoden 2006 budjettiin varataan 2 miljoonaa euroa ALMA-toimintaryhmien aktiivointihankkeisiin. MMM jakaa varat

toimintaryhmille tammikuussa 2006. Siihen varaudutaan, että toimintaryhmän toimistoa voidaan joutua pyörittämään vuoden 2007 kesään tai pahimmillaan jopa vuoden 2008 puolelle asti ELMA-rahalla.

2) Pohjois-Kymen Kasvu ry:n kehittämishanke: Kyläpalvelujen välityskeskushanke *(erillinen rahoitus haetaan Kaakkois-Suomen ELMA-ohjelmasta)*

Hankkeen alkamisaika ja toteutettavat toimenpiteet tarkentuvat, kun MMM:ltä saadaan tieto ELMA-aktivointihankkeen saamasta rahoituksesta.

Kylätason toimenpiteet: 1) Kylätoiminnan ja hanketoiminnan ryhmänohjaus: järjestetään ryhmänohjausta jokaisessa 6 kunnassa esim. seuraavista aiheista: kyläsuunnittelu (peruskyläsuunnitelmaan lisäosia esim. kylän liiketoimintasuunnitelma, kyläkaavoitus, kylämaisemanhoitosuunnitelma: ao. suunnitelmat laaditaan hankkeen aikana), hankekoulutus (toimintaryhmän ja TE-keskuksen hankehaku ja suorahaku suoraan komissiosta), kylien käytössä olevat muut rahoituslähteet yms. 2) Välittäjäorganisaation tehtävät (jos hyvinvointi- ja tukipalveluiden tarve ja tarjonta on saatu kartoitettua kylätaloushankkeissa ALMA-ohjelmakaudella): palvelutarpeiden aktiivinen jatkokartoitus ja ns. tekemättömän työn etsintä kylätasolla, palveluiden markkinointi sekä ns. call center-toiminta Pohjois-Kymenlaaksossa (palvelutoiminnan välittäjäorganisaation tehtävänä edistää mm. seuraavia asioita: maaseutusopimus, palveluseteli, kuntien ostopalvelu, kotitalousvähennys...)

Kyläpalvelujen välityskeskushankkeen tarkennettu hankesuunnitelma ja kustannusarvio laaditaan vuoden 2006 alussa, kun Kaakkois-Suomen TE-keskuksessa on käynnissä ELMA-kehittämishankkeiden hankehaku. Kehittämishankkeen alkamis- ja päättymisaika sekä tehtävät toimenpiteet määräytyvät sen mukaan, kuinka paljon ELMA-aktivointihankkeeseen saadaan varoja.

Pohjois-Kymen Kasvun rahoittamia kunta- ja seutukuntaakohtaisia hankkeita, ylimaakunnallisia ALMA-hankkeita sekä uuden ohjelman tekoa on esitelty hankkeiden kyläkiertoilla.

Pohjois-Kymen Kasvun toimintaa on esitelty lukuisissa yleisötapahtumissa yhdessä Onni muuttaa maalle -hankkeen kanssa.

Pohjois-Kymen Kasvun valmistautuminen EU:n rakennerahastokauteen 2007-2013

Pohjois-Kymen Kasvu on aloittanut uuteen ohjelmakautteen valmistautumisen vuoden 2005 alussa. Uuden ohjelman periaatteena on, että toiminta rakennetaan ensi ohjelmakaudella nykyisellä kaudella tehdyn työn päälle. Esim. remontoituja seurataloja käytetään yrittäjien tukikohtina, palvelujen tarjontapaikkana (omistajat saavat vuokratuloa kiinteistön ylläpitoon ja lainan lyhennyksiin). P-K Kasvun omassa Kylä työllistää –hankkeessa tehdään nyt markkinointikanavaksi kylätalokisteriä, johon kootaan kyläkohtaisia oheispalvelujen tuottajia. Matkailussa hyödynnetään nyt rakennettua infraa esim. kalastusmatkailussa Välväylä ja Jaalassa Sonnanjoki sekä jokaisen kuuden kunnan alueelle rakennettua luontopolkuverkostoa. Lisäksi hyödynnetään maakunnallisissa ja ylimaakunnallisissa hankkeissa tehtyä työtä (esim. Equal-, Vertti-, Onni muuttaa maalle –hankkeet).

Palveluissa periaatteena on: Julkisen sektorin, yksityissektorin ja kolmannen sektorin palvelujen yhteen sovittaminen.

Alustava rahoituskehiksen jakauma ensi rakennerahastokaudella

- suorat yritystuet 30 % (25 %)
- elinkeinolliset kehittämishankkeet 30 % (25 %)
- yhteisölliset kehittämishankkeet 40 % (50 %)

eli hanketoiminnan painopisteet (alustava):

- elinkeinotoiminnan kehittäminen
- hyvinvointi- ja tukipalvelujen organisointi
- maallemuuton edistäminen
- kyläsuunnittelun ja osaamisen lisääminen, verkostoituminen
- alueiden välinen yhteistyö ja kansainvälinen yhteistyö (erityisesti elinkeinollisissa kehittämishankkeissa ja koulutushankkeissa)

Uuden ohjelman osiot (luonnosvaiheessa):

- 1) maaseutuasuminen: erityisesti maallemuutto
 - kyläkohtaiset tulomuuttopalvelut:
 - - kyläkohtainen tonttiasiamiesverkosto ja sen koulutus
 - - uusien asukkaiden kyläkohtainen vastaanottojärjestelmä
 - - tonttipankki (seudullinen portaali)
 - paikan markkinointikoulutus
 - käytännön seutukunnan maaseutukyliä markkinointia
 - maaseudun asuinympäristön kohentaminen (esim. kylämaisemat, perinnebiotoopit erityisympäristöistä)
- 2) uudet työpaikat:
 - mikroyritykset ilman maatilakyläkentää (alle 10 htv): voi tulla toimialakohtaisia ja maantieteellisiä rajoituksia (esim. hyvinvointi ja tukipalvelujen yrittäjäyys, kylä/mökkitalkkari, vapaa-ajan palvelujen yrittäjäyys), osuuskunnat
 - maatilakyläkohtaiset yrityshankkeet
 - kylätaloushankkeet (3. sektorin palvelutuotanto)
 - elinkeinolliset kehittämishankkeet (esim. ilman toimialarajausta mikroyrittäjäyys ja tietyn toimialan kehittämishankkeet), joissa pohjustetaan uusien yritysten syntymistä ja olemassa olevien yritysten kehittymistä

Palvelurakenne (sis. 3 ja 4):

- 3) hyvinvointi- ja tukipalvelut maaseudulla
 - periaate: luoda julkishallinnon vähentyvien resurssien takia tarvittavia täydentäviä hyvinvointi- ja tukipalveluja yrittäjävetoisesti sekä 3. sektorin tuottamana
 - esim. julkishallinnolta siirtyviä tehtäviä: hoivayrittäjäyys, hoivaosuuskunta (vanhukset, ”ongelmanuoret”, mielenterveyskuntoutajat, päihdeongelmaiset yms.)
 - kehittämishankkeita 3. sektorille palvelujen tuottamisen organisoimiseksi
 - hyödynnetään olemassa olevaa infraa (remontoidut kylätalot toimivat tukikohtina palvelut pyörillä –yrittäjille sekä kiinteille palveluille)
- 4) vapaa-ajan palvelut
 - esim. julkishallinnolta siirtyvät palvelut: nuoriso, kulttuuri, liikunta (uusi yrityksiä, osuuskunta, 3. sektori yms.)
- 5) kyläsuunnittelu ja osaamisen edistäminen, verkostoituminen
 - kyläkohtaiset kyläsuunnitelmat (monipuolistaminen: kylän liiketoimintasuunnitelma, maisemanhoito suunnitelma, kyläkaavoitus,
 - kuntiin kyläsuunnitelmiin pohjautuvat kuntien kylien kehittämissuunnitelmat
 - hanketoiminnan, kyläsuunnittelun ja kylätalouden koulutus
 - verkostoituminen yli kylä-, kunta- seutukunta- ja maakuntarajojen
- 6) kansainvälisyys ja alueiden välinen yhteistyö
 - Leader-ryhmille tulee oma korva merkitty raha rahoituskehikseen kansainväliseen toimintaan ja alueiden väliseen toimintaan (mitä ei muuhun saa käyttää)
 - P-K Kasvulla on jo suoria kontakteja esim. kansallispuistoista, biodieselistä, kasvivarjestyksestä ja luontomatkailusta kiinnostuneisiin toimintaryhmiin Tanskasta, Saksasta, Iso-Britanniasta, Itävallasta
 - alueiden väliseen yhteistyöhön kaavailtu: koulutushankkeet ja suppeiden toimialojen kehittämishankkeita (useamman toimintaryhmän alueelta saadaan enemmän ao. asiasta kiinnostuneita kuin yhden... ja kukin toimintaryhmä irrottaa omasta rahoituskehiksestään omalle alueelle kohdistuvien kustannusten rahat)

Metsäluontokoulu Siivet on hanke, jossa on mm. viritelty yhteistyötä eri kunnissa olevien luonto- ja metsäpolkujen välillä. Erämessuilla Koriolla 2005 hanke esittäytyi yhdessä muiden luontoon liittyvien yhteistyökumppaneidensa kanssa.

Pohjois-Kymen Kasvun ohjelman valmisteluprosessi EU:n rakennerahastokaudelle 2007-2013

Periaatteena on ollut, että uuden ohjelman teko on kaikille avointa: kuka tahansa on saanut ilmoittautua perustettuihin teemaryhmiin jäseniksi ja jättää ideoita ensi ohjelmakauden hankkeiksi. Aktivointi on aloitettu vuoden 2005 alusta. Joka kunnassa on kierretty yleisötapahtumissa ja kylissä puhumassa ja kerätty idealomakkeella hankeaihoita sekä tiedotettu teemaryhmien muodostamisesta (lehti-ilmoituksissa sekä tiedotteita lähetetty useita kertoja jäsenille, kunnille, lehdille, mikroyrityksille, kyläyhdistyksille ja muille maaseudulla toimiville yhdistyksillä ja omilla kotisivuilla).

Ohjelmatyö aloitettiin maaliskuussa 2005 pitämällä hallituksen ja toimihenkilöiden 2-päiväinen työseminaari. Pohjois-Kymen Kasvun hallitus käsittelee ja päättää kaikki ohjelmaa koskevat asiat. Hallitus on nimennyt ohjelmatyötä johtamaan ja valmistelemaan ohjelmatyöryhmän, johon kuuluvat Riitta Alestalo pj, Juhani Sipari, Olli Pasila, Tapani Mikkola, Merja Rossi sekä toiminnanjohtaja Anne Mettälä ja hakesihteri Hanna Kortelainen. Ohjelmatyöryhmä on kokoontunut 12.10.2005 mennessä viisi kertaa.

Ohjelman keskeisimmän sisällön tuottaneita teemaryhmiä ovat olleet: maaseutuasuminen, kulttuuri, ympäristö/luonto, kylien hyvinvointi- ja tukipalvelut, nuoret, osaamisen ja kyläsuunnittelun edistäminen, mikroyrittäjäisyys, kylämatkailu sekä alueiden välinen yhteistyö ja kansainvälisyys. Joka teemaryhmässä horisontaalisina teemoina ovat olleet yrittäjäisyys, kylätoiminta/3. sektori, seudullisuus, naiset ja nuoret.

Teemaryhmiin ilmoittautui 128 henkilöä. Teemaryhmien yhteinen starttitilaisuus pidettiin Elimäen Vilppulan nuorisoseuran talossa 7. syyskuuta. Läsä oli 36 henkilöä. Kukin teemaryhmä on kokoontunut 2 kertaa syys-lokakuussa ja tuottanut oman teemansa mukaisen swot-analyysin ja ideoinut hankeaihoita tulevalle ohjelmakaudelle. Henkilöt, jotka eivät ole päässeet teemaryhmien kokouksiin, ovat kommentoineet ja täydentäneet ryhmien tuotoksia sähköpostitse. Hankeaihoita on poimittu myös yleisötapahtumissa sekä postitse tehdyillä kyselyillä.

Ohjelmaan poimitaan hankeaihoita myös alueella valmistuneista kyläsuunnitelmista sekä kuntakohtaisista kylien kehittämisohjelmista.

Kaikkien ohjelman työstämisessä mukana olevien käytössä on ollut Ryhmix-työryhmäohjelma, jonne on päässyt Pohjois-Kymen Kasvun kotisivujen kautta. Ryhmixistä on kaikkien luettavissa jokaisen teemaryhmän tuottama materiaali. Siellä on myös avoin keskustelupalsta eri teemoista sekä yleensä ohjelman laadinnasta. Keskustelupalstalle jätetyt ideat lisätään teemaryhmien tuotoksiin. Ohjelmatyöryhmän, Pohjois-Kymen Kasvun hallituksen sekä kaikkien teemaryhmien kokousten ajankohdat näkyvät Ryhmixin kalenterista. Ohjelmaluonnosta kommentoidaan seutukäräjillä 15. marraskuuta 2005 Elimäellä.

Uusi ohjelma pitää toimittaa maa- ja metsätalousministeriöön 15.12.2005 mennessä. Ohjelman liitteeksi tarvitaan kunnilta kirjallinen sitoumus toimintaryhmätyön kuntarahoituksesta vuosille 2007-2013. MMM toimittaa 15.5.2006 toimintaryhmien ohjelmien arvioinnit toimintaryhmille.

Toimintaryhmät saavat saamansa palautteen pohjalta täydentää 29.9.2006 mennessä kehittämisohjelmaansa. Lisäksi toimitetaan MMM:öön toimintaryhmän tarkennettu rahoituskehys jaoteltuna maaseutuohjelman mukaisiin linjoihin ja toimenpiteisiin.

MMM tekee lopulliset päätökset Leader-rahoituksesta ja -ryhmistä, kun Manner-Suomen maaseutuohjelma on hyväksytty komissiossa (arvio syky 2006 – alkuvuosi 2007).

Kuntarahoituksesta on neuvoteltu jokaisen kuuden kunnan kanssa keväällä 2005 kiertämällä kussakin kunnassa neuvottelemassa asiasta kunnan virkamies- ja luottamushenkilöjohdon kanssa. Maa- ja metsätalousministeriö edellyttää toimintaryhmätyön periaatteiden mukaisesti, että kuntaraha maksetaan könttänä toimintaryhmille (eikä se ole korva merkitty ao. kunnista tuleviin hankkeisiin). Toimintaryhmä täsmäaktivoinnilla varmistaa, että hankkeita saadaan kaikista kunnista eli että kaikki kunnat hyötyvät.

Jos kunta ei osallistu toimintaryhmän rahoitukseen, jää kyseinen kunta toimintaryhmätyön ulkopuolelle (eikä kyseiseen kuntaan hankerahoitusta asukaslähtöiseen kehittämiseen saada).

Pohjois-Kymen Kasvun toimistossa ja Kasvun omissa hankkeissa työskentelevät toimistosihtööri Tuula Mikkola (vas.), hankeaktivoija Leena Borg, Kylä työllistää -hankkeen hankevetäjä Pauli Komppula, Ohjelmahankkeen hankesihtööri Hanna Kortelainen, maksatuskäsittelijä Satu Bäckman ja toiminnanjohtaja Anne Mettälä.

Pohjois-Kymen Kasvu ry

Puh. (05) 3220 042

Kotisivut: www.pohjois-kymenkasvu.fi

Toiminnanjohtaja Anne Mettälä 040 5861 134

Toimistosihtööri Tuula Mikkola 040 5905 655

Hankeaktivoija Leena Borg 040 5178 433

Maksatuskäsittelijä Satu Bäckman (05) 3220 042

Kylä työllistää –hanke Hankevetäjä Pauli Komppula 040 5861 210 pauli.komppula@pohjois-kymenkasvu.fi

P-K Kasvun ohjelmahanke Hankesihtööri Hanna Kortelainen 0400 583 415

Elimäentie2, 45610 KORJA

Fax. (05) 3220 442

anne.mettala@pohjois-kymenkasvu.fi

toimisto@pohjois-kymenkasvu.fi

hankeneuvoja@pohjois-kymenkasvu.fi

toimisto@pohjois-kymenkasvu.fi